

НАРЕДБА № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия

Издадена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, обн., ДВ, бр. 33 от 5.04.2013 г., в сила от 5.04.2013 г., изм. и доп., бр. 17 от 28.02.2014 г., в сила от 28.02.2014 г., бр. 4 от 16.01.2015 г., в сила от 1.02.2015 г.; изм. с Решение № 11674 от 5.11.2015 г. на ВАС на РБ - бр. 20 от 15.03.2016 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. методите за регулиране на цените на електрическата енергия, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложението за цените и за тяхното утвърждаване;

2. (отм., предишна т. 3 – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) критериите за определяне на добавките при преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия;

3. (предишна т. 4 – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) условията и редът за образуване на цените за присъединяване;

4. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) условията и редът за образуване на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, на цените по чл. 31, ал. 8 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) в случаите, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с обща инсталирана мощност над 10 MW;

5. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) условията и редът за заплащане на цените за пренос на количествата електрическа енергия, постъпили в електропреносната и/или електроразпределителната мрежа, както и цените за достъп до електропреносната и/или електроразпределителната мрежа.

Чл. 2. Комисията определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена:

1. от възобновяеми източници, в т. ч. от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MWт;

2. по комбиниран начин от централа за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, чрез самостоятелно или комбинирано използване на възобновяеми и невъзобновяеми източници.

Чл. 3. (1) (Премишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) По реда на наредбата се регулират цените, по които:

1. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) производителите в рамките на определената им от комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 ЗЕ продават електрическа енергия на обществения доставчик;

2. (отм., предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) общественият доставчик продава електрическа енергия на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за покриване на технологичните разходи по преноса;

3. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) общественият доставчик продава на крайните снабдители изкупената по чл. 21, ал. 1, т. 21 ЗЕ електрическа енергия;

4. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) крайните снабдители продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа, на ниво ниско напрежение;

5. (нова - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) за достъп и/или за пренос през електропреносната мрежа;

6. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) за достъп и/или за пренос през електроразпределителните мрежи;

7. разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;

8. енергийните дружества извършват услугата присъединяване на клиенти към електропреносната и/или електроразпределителните мрежи;

9. енергийните дружества предоставят на клиентите услуги, определени от комисията, свързани с лицензионната дейност;

10. (нова - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, участват в компенсиране на разходите по чл. 35 ЗЕ чрез цена за задължения към обществото или компонентата от цена.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) По реда на наредбата комисията определя за всеки ценови период пределна стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв.

Чл. 4. (1) При осъществяване на правомощията си по ценовото регулиране Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, наричана по-нататък "комисията", може да прилага различни методи за регулиране, определя показатели за ефективност на енергийните предприятия, показатели за сравнимост между тях, изпълнение на базисни критерии.

(2) Комисията прилага следните основни методи на ценово регулиране:

1. "норма на възвръщаемост на капитала", при който комисията след проведен регулаторен преглед утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по кратък от една година; следващ регулаторен преглед се извършва по решение на комисията или по заявление на енергийното предприятие при съществени отклонения между одобрените и отчетените елементи на необходимите приходи;

2. "горна граница на цени" и "горна граница на приходи", при които регулаторният период е с продължителност от 2 до 5 години; след проведен регулаторен преглед комисията утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за първата година от регулаторния период и може да ги изменя в края на всяка ценова година или в края на регулаторния период в съответствие с глава трета от наредбата.

(3) За целите на ценовото регулиране комисията определя показатели за качество на енергията и качество на обслужването за всяка лицензионна дейност и техните годишни целеви нива, които са елементи от лицензията, съгласно методика на ДКЕВР. Постигането на всеки от целевите показатели е мярка за цялостното изпълнение на лицензионната дейност от енергийното предприятие.

(4) За целите на ценовото регулиране комисията прилага показатели за сравнимост между енергийните предприятия и изисква изпълнението на базисни критерии на основата на анализи при използване на данни от най-добрата практика на

национално и международно ниво.

(5) Комисията с решение определя приложим метод за ценово регулиране за енергийните предприятия, като се ръководи от принципите по чл. 23 и 31 от Закона за енергетиката.

Чл. 5. (1) Счетоводството на енергийните предприятия се осъществява и финансовите отчети се съставят в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти.

(2) За целите на регулирането енергийните предприятия водят отделна счетоводна отчетност съгласно изискванията на чл. 37 от Закона за енергетиката.

(3) Правилата за осъществяването на счетоводната отчетност за целите на регулирането се приемат с решение на комисията по предложение на съответното енергийно предприятие.

(4) Финансовите отчети за регулаторни цели се придружават от доклади и допълнителна информация, показваща спазването на всички изисквания за изпълнение на лицензионната дейност, включително и за недопускането на кръстосано субсидиране в предложените за утвърждаване цени.

(5) Формата и съдържанието на информацията, необходима за целите на ценообразуването, се определят с указания на комисията.

(6) Правилата за осъществяване на счетоводната отчетност може да се изменят по инициатива на комисията или по предложение на енергийните предприятия и се прилагат от началото на календарната година, следваща датата на приемането им или на тяхното изменение.

Чл. 6. (1) Комисията може да утвърждава регулираните по наредбата цени по следните компоненти:

1. цена за енергия в левове за мегаватчас или неговите производни;
2. цена за мощност/разполагаемост в левове за мегават/мегават по час или техните производни;
3. други компоненти в зависимост от структурата на разходите.

(2) Комисията може да утвърждава общи цени за услугите, които включват като свои компоненти две или повече услуги с регулирани цени.

(3) Комисията утвърждава и определя цените и ценообразуващите елементи без включен данък добавена стойност.

(4) Цените за присъединяване към мрежите се определят в зависимост от заявената мощност, ниво на напрежение или други показатели.

Чл. 7. (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г., бр. 4 от 2015 г., в сила от 1.02.2015 г.) (1) Клиентите на електрическа енергия с търговско измерване на страна ниско напрежение с предоставена електрическа мощност 100 кВт и повече, клиентите с търговско измерване на страна средно и високо напрежение и производителите на електрическа енергия, когато са в режим на потребление на активна енергия, заплащат надбавка върху стойността на активната електрическа енергия в зависимост от използваната реактивна електрическа енергия за всеки петнадесетминутен интервал, при който факторът на мощността е по-малък от 0,9.

(2) Количеството използвана реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавката по ал. 1, е положителната разлика между количеството използвана реактивна електрическа енергия и производението на количеството използвана активна електрическа енергия и коефициент, съответстващ на фактор на мощността 0,9, съгласно формулата:

$$E_{рпл} = E_{ризп} - 0,49 * E_{аизп},$$

където:

Ерпл е количеството реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавката, кВАрч;

Еризп – количеството използвана реактивна електрическа енергия от ползвателя на мрежата, определена за петнадесетминутни интервали от средството за търговско измерване, кВАрч;

0,49 – коефициентът, съответстващ на фактор на мощността, равен на 0,9;

Еаизп – количеството използвана активна електрическа енергия от ползвателя на мрежата, определена за петнадесетминутни интервали от средството за търговско измерване, кВтч.

(3) Лицата по ал. 1 заплащат надбавката за използваното количество реактивна електрическа енергия (*Ерпл*), определена по реда на ал. 2, по цена за 1 кВАрч, равна на 10 на сто от утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители.

(4) Лицата по ал. 1 заплащат надбавка за отдаденото през съответния календарен месец количество реактивна електрическа енергия, определено по показанията на средствата за търговско измерване, по цена за 1 кВАрч, равна на утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители. Количеството отдадена реактивна енергия, за което се дължи надбавка, се определя по следния начин: за клиентите – по месечни отчети на показанията на средствата за търговско измерване; за производителите в режим на потребление на активна електрическа енергия – като сума за месеца по петнадесетминутни интервали, в които е отчетена само използвана активна електрическа енергия или не е отчетена активна електрическа енергия.

(5) Лицата по ал. 1 заплащат надбавките по ал. 3 и 4 на съответното разпределително предприятие в случаите, когато са присъединени към електроразпределителната мрежа, съответно на електроенергийния системен оператор, когато са присъединени към преносната мрежа, не по-късно от 10-о число на месеца, следващ отчетния.

(6) Начините на измерване и отчитане на количествата електрическа енергия са съгласно Правилата за измерване на количествата електрическа енергия.

(7) За обекти, присъединени към електропреносната мрежа, надбавките по ал. 1 и 4 се определят въз основа на измерените количества електрическа енергия, както следва:

1. използваните и отдадените количества активна и реактивна електрическа енергия се определят поотделно за всеки обект от всички средства за търговско измерване в този обект, поотделно за използваните и за отдадените количества активна и реактивна електрическа енергия;

2. всеки обект включва една или повече електрически инсталации на ползвателя, разположени на една площадка и свързани към едно или повече места за присъединяване към електрическата мрежа/съоръжения на други ползватели;

3. всяка подстанция се разглежда като отделен обект, като се прави баланс на активната и реактивната електрическа енергия за всеки свързан към нея ползвател;

4. в случаите, когато обектът на ползвателя е свързан директно към електропреносната мрежа в две или повече места и през средствата за търговско измерване преминава електрическа енергия, която не се използва от обекта, се прави баланс на активната и реактивната електрическа енергия по измерените количества енергия от средствата за търговско измерване в тези места;

5. данните за измерените количества електрическа енергия се предоставят на лицата по ал. 1 ежемесечно от собственика на средствата за търговско измерване;

6. когато за изпълнението на т. 1 се използват данни от средства за търговско

измерване, които имат различни собственици, същите обменят помежду си необходимата информация за измерените количества електрическа енергия в срок до 3-то число на месеца, следващ отчетния.

(8) Производителите на електрическа енергия с инсталирана мощност 100 кВт и повече, присъединени към разпределителната мрежа, когато са в режим на производство, заплащат надбавка върху стойността на произведената активна електрическа енергия в зависимост от използваната/отдадената реактивна електрическа енергия за всеки петнадесетминутен интервал, при който факторът на мощността е извън границите от 0,94 индуктивен до 0,94 капацитивен.

(9) Количеството използвана/отдадена реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавката по ал. 8, е положителната разлика между количеството използвана/отдадена реактивна електрическа енергия и производението на количеството произведена активна електрическа енергия и коефициент, съответстващ на фактор на мощността 0,94, съгласно формулата:

$$E_{рпл} = E_{ризн/отд} - 0,36 * E_{анр},$$

където:

$E_{рпл}$ е количеството реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавката, кВАрч;

0,36 – коефициентът, съответстващ на фактор на мощността – косинус "фи", равен на 0,94;

$E_{анр}$ – количеството произведена активна електрическа енергия, определено за петнадесетминутен интервал от средството за търговско измерване, кВтч.

(10) Производителите заплащат надбавката за използваната/отдадената реактивна електрическа енергия ($E_{рпл}$), определена по реда на ал. 9, по цена за 1 кВАрч, равна на 10 на сто от утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители.

(11) Производителите по ал. 8 заплащат надбавката за използваната/отдадената реактивна електрическа енергия ($E_{рпл}$), определена по реда на ал. 9 на съответното разпределително предприятие, към чиято мрежа са присъединени.

(12) Когато производителите на електрическа енергия по ал. 8 регулират напрежението в точката на присъединяване или изпълняват разпореждания за стойност на реактивен товар по искане на съответния мрежови оператор, заплащането на надбавките за отдавана/използвана реактивна електрическа енергия се урежда съгласно сключен договор с мрежовия оператор.

(13) Когато в рамките на един петнадесетминутен интервал има смяна на посоката на потока на активна енергия за обекта на производител на електрическа енергия, за този интервал не се определят надбавки за използвана и/или отдадена реактивна енергия.

(14) Всички подзавирни ВЕЦ и ПАВЕЦ, присъединени към електропреносната мрежа, когато са в режим на потребление, но агрегатите им са на диспечерско разпореждане, не дължат надбавки по ал. 3 и 4.

Чл. 7а. (Нов – ДВ, бр. 4 от 2015 г., в сила от 1.02.2015 г.) (1) Разпределителните предприятия на електрическа енергия заплащат надбавка върху стойността на активната електрическа енергия в зависимост от преминалата към разпределителната електрическа мрежа реактивна електрическа енергия в точките на обмен между преносната и разпределителната електрически мрежи за всеки петнадесетминутен интервал, при който факторът на мощността е по-малък от 0,9.

(2) Количеството реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавката по ал. 1, е положителната разлика между количеството преминала реактивна

електрическа енергия и произведението на количеството преминала активна електрическа енергия към разпределителната електрическа мрежа и коефициент, съответстващ на фактор на мощността 0,9, съгласно формулата:

$$E_{рпл} = E_{рпрем} - 0,49 * E_{апрем},$$

където:

$E_{рпл}$ е количеството реактивна електрическа енергия, за което се заплаща надбавка, кВАрч;

$E_{рпрем}$ – количеството преминала реактивна електрическа енергия от преносната към разпределителната електрическа мрежа,

определена за петнадесетминутни интервали от средството за търговско измерване, кВАрч;

0,49 – коефициентът, съответстващ на фактор на мощността – косинус "фи", равен на 0,9;

$E_{апрем}$ – количеството преминала активна електрическа енергия от преносната към разпределителната електрическа мрежа, определена за петнадесетминутни интервали от средството за търговско измерване, кВтч.

(3) Разпределителните предприятия заплащат надбавката за преминалата реактивна електрическа енергия ($E_{рпл}$), определена по реда на ал. 2, по цена за 1 кВАрч, равна на 10 на сто от утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители.

(4) Разпределителните предприятия заплащат надбавка за преминалата реактивна електрическа енергия от разпределителната към преносната електрическа мрежа, когато посоката на активната енергия е от преносната към разпределителната електрическа мрежа, на цена за 1 кВАрч, равна на утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители.

(5) Разпределителните предприятия заплащат надбавката за преминалата реактивна електрическа енергия от разпределителната към преносната мрежа за периодите, когато посоката на активната електрическа енергия е от разпределителната към преносната електрическа мрежа, по цена за 1 кВАрч, равна на 10 на сто от утвърдената цена за 1 кВтч активна електрическа енергия, по която общественият доставчик продава електрическата енергия на крайните снабдители.

(6) Надбавките по ал. 3, 4 и 5 се определят въз основа на измерените количества електрическа енергия, както следва:

1. за определяне на количествата преминала активна електрическа енергия ($E_{апрем}$) и преминала реактивна електрическа енергия ($E_{рпрем}$) по ал. 2, 4 и 5 се прави баланс на преминалата съответно активна и реактивна електрическа енергия в точките на обмен между преносната и разпределителната електрически мрежи за всеки петнадесетминутен интервал от всички средства за търговско измерване във всяка подстанция ВН/СН;

2. електроразпределителните дружества се разглеждат като съвкупност от обекти, всеки от които е свързан към подстанция от преносната мрежа или към уредба на друг обект;

3. всяка подстанция ВН/СрН се разглежда като отделен обект, като се прави баланс на активната и реактивната електрическа енергия за всеки свързан към нея ползвател;

4. разпределителните предприятия не дължат надбавка по ал. 4 и 5 за кабелни и въздушни електропроводи 110 кВт – тяхна собственост;

5. данните за измерените количества електрическа енергия се предоставят на разпределителните предприятия ежемесечно от електроенергийния системен оператор като приложение към издадената фактура.

(7) Разпределителните предприятия заплащат надбавките по ал. 1, 4 и 5 на електроенергийния системен оператор ежемесечно не по-късно от 10-о число на месеца, следващ отчетния месец.

Чл. 8. (1) За гарантиране интересите на клиентите комисията коригира необходимите приходи и/или цени на енергийното предприятие за всеки ценови период в зависимост от изпълнението на показателите за качество на енергията и за качество на обслужването през предходната година.

(2) В случай че за даден ценови период средното изпълнение на показателите за качество на енергията и/или за качество на обслужването от енергийното предприятие не достига целевите показатели, съответното ниво на изпълнение се отразява в намаление на необходимите приходи и/или цени за следващия ценови период по методика, утвърдена от комисията.

Глава втора **ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИТЕ**

Раздел I **Ценообразуващи елементи**

Чл. 9. (1) Необходимите годишни приходи за съответната дейност по лицензията, с изключение на дейностите обществена доставка и крайно снабдяване, включват признати от комисията икономически обосновани разходи и възвръщаемост на капитала, изчислени по следната формула:

$$НП = P + (РБА * НВ),$$

където:

НП са необходимите годишни приходи;

P - годишните разходи за дейността по лицензията;

РБА - призната от комисията регулаторна база на активите;

НВ - определената от комисията норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Утвърдените от комисията необходими годишни приходи за дейностите по лицензията за обществена доставка и лицензията за крайно снабдяване с електрическа енергия включват и компонента за дейността обществена доставка в размер до 3 на сто от утвърдената средна покупна цена за енергия на дружеството и компонента за дейността крайно снабдяване в размер до 3 на сто от утвърдената средна покупна цена за енергия на дружеството като част от цената по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗЕ.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Компонентата по ал. 2 включва икономически обосновани разходи и възвръщаемост за дейностите по доставка и снабдяване с електрическа енергия, определени по реда на чл. 10 и 14 от наредбата.

Чл. 10. (1) Видовете разходи, пряко свързани със съответната лицензионна дейност, които се включват при образуването на цените, се разделят в две основни групи: условно-постоянни разходи и променливи разходи според връзката им с количеството електрическа енергия и/или осигуряването на услугата. Във всяка от посочените групи разходите се посочват и по икономически елементи.

(2) За целите на ценовото регулиране в състава на признатите от комисията разходи не се включват разходи, които не са свързани със съответната лицензионна дейност, финансови разходи и такива, които имат случаен и/или извънреден характер, както и:

1. разходи, свързани с продажба на енергия по свободно договорени цени;
2. (нова – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.; отм. с Решение № 11674 на ВАС на РБ - бр. 20 от 2016 г.);
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) данъци, свързани с корпоративното подоходно облагане на печалбата;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи за санкции и/или глоби, наложени от държавни или общински органи или от комисията;
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи, свързани с неустойки и други плащания вследствие на неизпълнение по сключени договори, лихви за забавяне;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.; отм. с Решение № 11674 на ВАС на РБ - бр. 20 от 2016 г.);
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за доходите;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи за загуби от обезценки, текущи разходи за начислени провизии за задължения по смисъла на чл. 38 и 39 ЗКПО;
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи по чл. 204 ЗКПО, както и разходи за начислен данък върху тях по чл. 216 ЗКПО;
10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стоково-материалните запаси;
11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи за дарение и неизползвани отпуски;
12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) всички други разходи, за които липсва технико-икономическа или друга обосновка и доказателства от енергийното предприятие;
13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) разходи, за които комисията обосновано приеме, че не са в интерес на клиентите, или разходи, които не са необходими за изпълнение на лицензионната дейност.

(3) Енергийните предприятия представят подробна писмена обосновка за предложените за утвърждаване разходи. В предложението за утвърждаване на цени се представя и информация за разходите, които са свързани с нерегулирана дейност, по вид и стойност.

(4) Комисията утвърждава прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност, като преценява тяхната икономическа обоснованост въз основа на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства като неразделна част от заявлението за цени. Оценката за икономическа обоснованост на разходите и връзката им с изпълнение на лицензионната дейност се извършва въз основа на сравнителни анализи, както и при използване на данни от националната и международната практика и като взема предвид отчетените резултати на регулираните енергийни предприятия при отчитане принципите на регулирането по Закона за енергетиката.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) При утвърждаване на цените за пренос и достъп до електропреносната и/или електроразпределителните мрежи комисията извършва оценка на разходите за закупуване на електрическа енергия за технологични разходи, разходи за студен резерв и допълнителни услуги.

(6) Допустимите нива на признатите технологични разходи се определят с решение на комисията съгласно методика или указания, приети от комисията.

(7) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

Чл. 11. (1) (Доп. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Комисията признава като невъзстановяеми разходите, за които е установила безспорно, че произтичат от извършени инвестиции или сключени сделки до влизането в сила на Закона за енергетиката и не могат да бъдат възстановени в резултат на създаване на конкурентен електроенергиен пазар. Тези разходи се компенсират чрез цените, заплащани от всички клиенти, присъединени към електроенергийната система.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Начинът за компенсиране на невъзстановяемите разходи се определя по механизъм за разпределение на тези разходи по прозрачен начин между крайните клиенти, присъединени към електроенергийната система, и/или по друг ред, предвиден в закон.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

Чл. 12. (1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Признатите от комисията разходи на енергийните предприятия, произтичащи от наложените им задължения към обществото, се компенсират чрез цените, които заплащат всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Общият размер на признатите от комисията разходи, свързани със задължения към обществото, се разпределят справедливо между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, по методика, приета от комисията.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

(4) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

(5) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

(6) (Отм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.).

Чл. 13. (1) Утвърдената от комисията регулаторна база на активите, придобити възмездно от енергийното предприятие и пряко свързани с лицензионната дейност, е признатата стойност на активите, върху която енергийното предприятие получава възвръщаемост от вложения капитал, и включва следните елементи:

$$РБА = А - \Phi - АМ + ОК + И,$$

където:

РБА е регулаторната база на активите;

А - признатата стойност на активите, които се използват и имат полезен живот, определена на базата на цената на придобиването им;

Φ - стойността на активите, които са придобити чрез финансиране или по безвъзмезден начин, в т.ч. по грантови схеми, дарения, помощи, от клиенти и др.;

АМ - амортизацията, определена за регулаторни цели, за периода на използване на възмездно придобитите активи за извършване на лицензионната дейност и изчислена чрез прилагане на линеен метод;

ОК - необходимият оборотен капитал;

И - размерът на инвестициите, одобрени от комисията, в случаите на регулиране по чл. 4, ал. 2, т. 2.

(2) Признатата стойност на активите (*А*) е приетата от комисията отчетна стойност на активите към края на базисната година, които се използват и са свързани пряко с дейността по лицензията.

(3) В признатата стойност на нетекущи активи (*А*) не се включват:

1. разходи за придобиване на активи под формата на незавършено строителство;
2. активи, отчетени по силата на договор за финансов лизинг, ако не са свързани с пряката лицензионна дейност;

3. активи, несвързани с лицензионната дейност (в т.ч. почивни станции, други социални обекти) и/или отдадени под наем, консервирани, изведени от експлоатация и др.;

4. стойността на активи, надвишаваща пазарните нива за подобни или аналогични активи.

(4) Разходите за амортизации се изчисляват на основата на обосноваван от дружеството и признат от комисията технически и икономически полезен живот на активите чрез прилагане на линеен метод на амортизация.

(5) Необходимият оборотен капитал като част от РБА отразява резултатите от проучване за необходимите средства за поддържане на достатъчен размер парични средства за посрещане на текущите задължения, както и задълженията към доставчици. Проучването за необходимия оборотен капитал е за период не по-кратък от една година.

(6) Дружеството може да изчисли оборотния капитал и на основата на т. нар. "нетен търговски цикъл" на база дните, за които дружеството възвръща изразходваните парични средства, за осигуряването на услугите. Дружеството представя проучването като елемент от предложението за цени.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Елементите, формиращи оборотния капитал по ал. 6, са: нетни приходи от продажби на електрическа енергия с отложено плащане, парични разходи за дейността, вземания от клиенти и доставчици (не се включват несъбираемите вземания), материални запаси и задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности в съответствие с годишните финансови отчети на дружеството.

Нетният цикъл на оборотния капитал се определя в дни по следната формула:

$$НЦОК = \left(\frac{СВК + СМЗ - СЗД}{НПП_n} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

СВК е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици, представляваща средноаритметичната стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици, към началото и към края на базовата година, в хил. лв.;

СМЗ – признатата средногодишна величина на материалните запаси, представляваща средноаритметичната стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси, към началото и края на базовата година, в хил. лв.;

СЗД – признатата средногодишна величина на задълженията към доставчици и клиенти, представляваща средноаритметичната стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти, към началото и края на базовата година, в хил. лв.;

НПП_n – нетните приходи от продажби на дружеството за базовата година, в хил. лв.

НОК за дейностите се изчислява по формулата:

$$НОК = \left(\frac{ГПП * НЦОК}{360} \right), \text{ хил. лв.,}$$

където:

ГПП са признатите годишни разходи, намалени с разходите за амортизации, в хил.

лв.

(8) В случай че дружеството не представи информация и необходимите документи по ал. 5, 6 и 7 или комисията приеме, че стойността на оборотния капитал е необоснована, то неговата стойност се определя като не по-висока от 1/8 от утвърдените годишни оперативни парични разходи за лицензионната дейност, като не се включват разходи за амортизации и разходи за обезценка на несъбираеми вземания.

(9) Инвестициите, които ще бъдат извършени през регулаторния период, се представят по години, като в тях не се включват инвестиции, чрез които се създават или придобиват активи по смисъла на ал. 3.

(10) Енергийните предприятия, регулирани чрез методите по чл. 4, ал. 2, т. 2, представят за утвърждаване подробно обосновани инвестиции по години, по направления и групи обекти в съответствие с приета от комисията методика за отчитане на изпълнението на целевите показатели за качество на електрическата енергия и качеството на обслужването.

(11) Обосновката на предложените за утвърждаване инвестиции включва постигането на конкретни цели по отношение на осъществяването на лицензионната дейност, в т.ч. развитие и подобрене на мрежите, повишаване на сигурността на доставките, намаление на технологичните разходи и други цели.

(12) Комисията може да включва в регулаторната база на активите инвестиции въз основа на представен подробен отчет и анализ от енергийното предприятие за изпълнението им и постигнатите резултати по отношение на качеството на енергията и обслужването на клиентите, както и на промените на ефективността.

Чл. 14. (1) Комисията определя норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период, която е равна на прогнозна среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е определената от комисията целева норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на енергийното предприятие, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в определената целева структура на капитала.

(2) Нормата на възвръщаемост на капитала се определя като норма преди данъчно облагане по следната формула:

$$NB = D_{CK} * \left(\frac{NB_{CK}}{1 - \frac{DC}{100}} \right) + D_{PK} * NB_{PK},$$

където:

NB е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане;

DCK - делът на собствения капитал в общия капитал;

NBCK - нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане;

DC - корпоративният данък по Закона за корпоративното подоходно облагане, %;

DPK - делът на привлечения капитал в общия капитал;

NBPK - нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, която е в съответствие с пазарната норма.

(3) Комисията определя норма на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, която е изчислена при целева норма на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, целева норма на възвръщаемост на привлечения капитал и целева капиталова структура на собствен/привлечен капитал.

(4) Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала при отчитане на фактори, като: безрискова доходност, сравнения с други предприятия с подобна степен на риск, достъп до финансиране, текущи финансови и икономически условия в страната, алтернативна цена на капитала, специфичен риск на предприятието,

финансова политика и капиталова структура на предприятието, финансова история на предприятието, на основата на статистически данни за пазарните величини и/или официално публикувана прогнозна информация.

Чл. 15. Комисията утвърждава прогнозните количества за целите на ценообразуването, включително произведена или пренесена електрическа енергия, разполагаемост или консумирана мощност, въз основа на оценка на прогнозния електроенергиен баланс, представен от електроенергийния системен оператор по реда, предвиден в Правилата за управление на електроенергийната система и на прогнозните количества, представени от енергийните предприятия.

Раздел II

Разпределяне на необходимите приходи по групи клиенти. Тарифни структури

Чл. 16. (1) Енергийните предприятия могат да предлагат за утвърждаване от комисията различни тарифни структури по групи клиенти, отразяващи разпределените необходими приходи за предоставяне на услугата за всяка група въз основа на представено проучване за стойността на услугата.

(2) Групите клиенти се утвърждават от комисията по предложение на енергийните предприятия в зависимост от сходни характеристики на потребление и/или по друг признак.

(3) Цените от тарифната структура могат да включват следните компоненти: цена за енергия, цена за мощност и други компоненти в зависимост от структурата на разходите.

Чл. 17. (1) Комисията може да определя часови, сезонни и други тарифни структури за групите клиенти по чл. 16, ал. 2 въз основа на техническа и икономическа обосновааност с оглед баланса на електрическите мощности.

(2) Методите на ценово регулиране се прилагат към отделните цени от тарифните структури по ал. 1.

Раздел III

Регулиране на цени

Чл. 18. (1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Цените на електрическата енергия, продавана от производители на обществения доставчик, на крайните снабдители или на независимия преносен оператор, се образуват въз основа на необходимите годишни приходи съгласно чл. 9 и на прогнозното количество електрическа енергия по чл. 15.

(2) Цената на електрическата енергия от производители може да включва компоненти - цена за разполагаема мощност и цена за енергия:

1. цената за разполагаема мощност се образува на база на признатите от комисията условно-постоянни разходи, възвръщаемост и утвърдена разполагаемост на предоставената мощност;

2. цената за енергия включва признатите от комисията променливи разходи и прогнозните нетни количества електрическа енергия.

(3) Цената за производство на електрическа енергия от ВЕЦ над 10 МВт може да е еднокомпонентна и се образува от признатите от комисията разходи и възвръщаемост и количествата нетна електрическа енергия, определени след извършен анализ на годишното производство на електрическа енергия за период не по-кратък от 11 години.

Чл. 19. (1) Определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, се извършва по видове възобновяеми източници, като се отчитат характеристиките на съответните технологии.

(2) При определяне на преференциалните цени на електрическата енергия се прилагат следните критерии, валидни за всички възобновяеми източници:

1. видът на възобновяемия източник;
2. наличният ресурс на първичния енергиен източник;
3. видът на технологията;
4. големината на инсталираната мощност на обекта;
5. мястото и начинът на монтиране на съоръженията.

Чл. 20. Преференциалните цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW, се определят от комисията ежегодно в срок до 30 юни или когато в резултат на извършен анализ на ценообразуващите елементи се констатира съществено изменение на някой от тях.

Чл. 21. (1) Преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW, се определят, като се вземат предвид следните ценообразуващи фактори:

1. инвестиционните разходи;
2. нормата на възвръщаемост;
3. структурата на капитала и на инвестицията;
4. производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси;
5. разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда;
6. разходите за суровини за производство на енергия;
7. разходите за горива за транспорта;
8. разходите за труд и работна заплата;
9. другите експлоатационни разходи.

(2) При определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, се използват стойности на посочените в ал. 1 ценообразуващи фактори, които комисията определя на основата на официални източници и на международния опит и коригирани в съответствие със специфичните за Република България обстоятелства.

(3) При определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници по чл. 32, ал. 1 ЗЕВИ, с изключение на цените на електрическата енергия, произведена от биомаса, в размера на експлоатационните разходи се включва прогнозен процент инфлация за целия период на задължително изкупуване на електрическата енергия, определен съгласно официални източници.

(4) Преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, се определят така, че настоящата стойност на признатите от комисията приходи от продажба на електрическа енергия да бъде равна на настоящата стойност на определените от комисията необходими приходи за целия период на задължително изкупуване.

Чл. 22. При определяне на преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от биомаса, когато се използват технологии за термична газификация, цената не може да бъде по-ниска от 30 на сто над преференциалната цена, определена за електрическата енергия, произведена от биомаса от отпадна дървесина и от други източници чрез технологии за пряко изгаряне с комбиниран цикъл.

Чл. 23. (1) В случаите, когато инвестицията за изграждането на енергийния обект

за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници се подпомага със средства от национална или европейска схема за подпомагане, цената се определя, като преференциалната цена на електрическата енергия за съответната технология се коригира по начин, който да отразява влиянието на одобрените по съответната схема за подпомагане средства.

(2) Цените по ал. 1 се определят, като стойността на регулаторната база на активите на преференциалните цени се намалява пропорционално със стойността на инвестициите, одобрени за финансиране със средства от национална или европейска схема за подпомагане.

(3) Липсата на заявление за подпомагане със средства от национална или европейска схема за подпомагане се удостоверява пред обществения доставчик или крайните снабдители с декларация с нотариално заверено съдържание към датата на сключване на договора за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници.

(4) Наличието на заявление за подпомагане със средства от национална или европейска схема за подпомагане се удостоверява пред обществения доставчик или крайните снабдители с декларация с нотариално заверено съдържание към датата на сключване на договора за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници. В случай че подаденото заявление за финансиране на проекта бъде одобрено, в 7-дневен срок от одобряването пред обществения доставчик или крайните снабдители се предоставят доказателства за степента на одобреното финансиране.

(5) В случай че към датата на сключване на договора за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници производителят е декларирал липса на заявление за подпомагане със средства от национална или европейска схема за подпомагане на инвестицията, а впоследствие получи финансиране, в 7-дневен срок от одобряването пред обществения доставчик или крайните снабдители се предоставят доказателства за степента на одобреното финансиране.

(6) Обстоятелствата, свързани с наличие на подпомагане със средства от национална или европейска схема за подпомагане на инвестицията, се удостоверяват пред обществения доставчик или крайните снабдители, като към датата на сключване на договора за изкупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници се предоставят доказателства за степента на одобреното финансиране на проекта.

Чл. 24. (1) Преференциалната цена на електрическата енергия от възобновяеми източници се определя за целия срок на договора за изкупуване по чл. 31, ал. 2 ЗЕВИ, като след изтичането на този срок преференции за цените не се предоставят.

(2) Комисията ежегодно до 30 юни актуализира преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, който отразява изменението на стойността на ценообразуващите елементи по чл. 21, ал. 1, т. 6 - 8.

(3) Коефициентът, отразяващ изменението на стойността на ценообразуващите елементи по чл. 21, ал. 1, т. 6 - 8, се определя като произведение от:

1. изменението на разходите за суровина за производство на електрическа енергия от биомаса, на разходите за горива за транспорта, необходими за доставка на суровината за производство на електрическа енергия, и на разходите за труд и работна заплата, необходими за добиването и обработката на суровината и за производството на електрическа енергия от възобновяеми източници, изразено в проценти, и

2. дела на съответния ценообразуващ елемент от общите разходи, изразен в проценти.

(4) Процентът на изменение на разходите за суровините за производство на електрическа енергия от биомаса се определя от комисията, като се вземат предвид определените и обявени от министъра на земеделието и храните годишни индекси за

изменение на цените на тези суровини.

(5) Процентът на изменение на разходите за горива за транспорта се определя въз основа на средната пазарна цена на съответния ценообразуващ елемент за предходната отчетна година.

(6) Процентът на изменение на разходите за труд и работна заплата се определя въз основа на данните от Националния статистически институт за изменението на средната работна заплата за предходната календарна година.

Чл. 25. (1) Преференциалната цена на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, се определя съобразно приети от комисията указания на база индивидуалните разходи за производство и добавка по групи производители.

(2) Групите производители и добавките за всяка от тях се определят от комисията по следните критерии:

1. преобладаващ дял на топлинния товар за битови или небитови нужди;
2. вид на използваното гориво;
3. дял на произведеното количество електрическа енергия спрямо отпуснатото според потребностите количество топлинна енергия към преноса;
4. мощност на централата/инсталацията;
5. характер на топлинния товар за небитови нужди според производствената дейност в промишлеността или селското стопанство.

Чл. 25а. (Нов – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Разходите за задължение към обществото по чл. 35 ЗЕ се разпределят пропорционално на база съотношението между прогнозното потребление на регулиран и свободен пазар на електрическа енергия в страната.

Чл. 26. (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Цените, по които общественият доставчик продава на крайните снабдители, и цените, по които продава електрическа енергия на електропреносното и електроразпределителните предприятия за покриване на технологичните разходи в мрежите, се определят на база количеството електрическа енергия и разполагаемост, определени с решение на ДКЕВР.

Чл. 27. (1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Цената за достъп до електропреносната мрежа се образува въз основа на утвърдените прогнозни необходими годишни приходи съгласно чл. 9 и утвърденото прогнозно количество електрическа енергия, доставено за продажба на територията на страната и за износ за съответния регулаторен или ценови период.

(2) Към заявлението за цени независимият преносен оператор предоставя информация за договорената разполагаемост на предоставената мощност за студен резерв и резерв за допълнителни услуги, предоставяни от производителите на електрическа енергия и разходите на дружеството по закупуването ѝ от производители.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Пределната стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв и услуги се изчислява след анализ и оценка на резултатите от отчетените разходи за предходния ценови период и прогноза за следващия ценови период.

(4) Цената може да включва компонентите: цена за мощност/разполагаемост, цена за енергия, както и други компоненти в зависимост от структурата на разходите.

Чл. 28. (1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Цената за пренос на електрическа енергия по електропреносната мрежа се образува въз основа на утвърдените прогнозни необходими годишни приходи съгласно чл. 9 и утвърденото прогнозно количество електрическа енергия, доставено в мрежата за продажба на територията на страната и за износ за съответния регулаторен или ценови период.

(2) Електроенергийното предприятие предоставя информация за количеството отчетени и прогнозни нива на технологичните разходи на електрическа енергия при преноса през електропреносната система.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) Прогнозните нива на технологичните разходи по преноса се остойностяват по цената, определена по реда на чл. 26.

(4) Независимият преносен оператор възстановява чрез цената за пренос определените от комисията технологични разходи по преноса на електрическа енергия.

Чл. 29. (1) Цената за достъп до разпределителната мрежа се образува въз основа на утвърдените прогнозни необходими годишни приходи съгласно чл. 9 и утвърденото прогнозно количество електрическа енергия за разпределение.

(2) Цената за пренос на електрическата енергия през разпределителната мрежа се образува въз основа на утвърдените прогнозни необходими годишни приходи съгласно чл. 9 и утвърденото прогнозно количество електрическа енергия за разпределение.

Чл. 29а. (Нов – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) "Цената за задължения към обществото" се определя по методика, приета от ДКЕВР.

Чл. 30. Цените на предоставените на клиентите услуги, свързани с лицензионната дейност, се образуват на основата на определени от комисията икономически обосновани разходи в съответствие с чл. 10.

Чл. 31. (1) Цените за присъединяване на производители са индивидуални и включват действителните разходи за изграждане на съоръженията за присъединяване към мрежата на преносното или разпределителното предприятие.

(2) Цените за присъединяване на мрежа на разпределително предприятие към мрежата на преносното предприятие са индивидуални и включват действителните разходи за изграждане на съоръженията за присъединяване към мрежата на преносното предприятие.

(3) В необходимите годишни приходи за дейностите по пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа не се включват приходи за присъединяване на клиентите.

Чл. 32. (1) Цените за присъединяване на клиенти до електроразпределителните мрежи се образуват в зависимост от присъединяваната мощност в кВт и се разделят в следните основни групи:

1. I група - до 6 кВт включително;
2. II група - от 7 до 15 кВт включително;
3. III група - от 16 до 50 кВт включително;
4. IV група - от 51 до 100 кВт включително;
5. V група - от 101 до 200 кВт включително;
6. VI група - от 201 до 400 кВт включително;
7. VII група - над 400 кВт.

(2) В цените за присъединяване на клиенти към електроразпределителната мрежа се включват само разходи, които са пряко свързани с услугата, като тези разходи не са елемент на цените за достъп и пренос през електроразпределителната мрежа.

(3) Цените за присъединяване на обекти на клиенти към електроразпределителната мрежа в група VII - над 400 кВт, и за присъединяване към мрежи средно напрежение се определят по индивидуален проект и включват всички разходи, изчислени по разработен проект за присъединителните съоръжения, в обем, достатъчен за осигуряване на присъединяваната мощност. В цената за присъединяване се включват и разходите, които разпределителното предприятие прави за присъединяване на повишената присъединена мощност към преносното предприятие.

(4) Цената за присъединяване на клиенти в територии извън регулация на

населените места се определя на база действително направените разходи за изграждане на присъединителните съоръжения по индивидуален проект.

(5) Цените за присъединяване на клиенти към електроразпределителните мрежи за обекти на клиенти в групи от III до VI съдържат постоянна и променлива компонента в зависимост от точката на захранване и дължината на електропроводната линия.

(6) Цените за присъединяване на клиенти към електроразпределителните мрежи за обекти на клиенти по ал. I в групи I и II съдържат само постоянна компонента.

(7) Видовете разходи, приложими към ценообразуването на постоянната и променливата компонента, се класифицират по икономически елементи, както следва: разходи за възнаграждения и осигуровки, разходи за материали, разходи за външни услуги и "други разходи".

Чл. 33. (1) Признатите от комисията разходи, които формират постоянната компонента на цените за присъединяване, отразяват средните разходи за присъединяване за всяка група клиенти. В постоянната компонента, в зависимост от присъединената мощност, могат да се включват следните строително-монтажни работи:

1. монтаж на електромерно табло и оборудването му;
2. изграждане на проводната част за присъединяване на разстояние до 25 м;
3. монтаж на необходимата за целта апаратура, арматура и опроводяване в разпределителното табло в трансформаторния пост;
4. изграждане на необходимата мощност в трансформаторния пост, включително неговата строителна част;
5. монтаж на апаратите от измервателната система;
6. увеличаване на договорената присъединена мощност на съществуващ присъединен обект;
7. при обособяване на нов обект със самостоятелно измерване на електрическата енергия чрез отделяне от съществуващ обект, който е присъединен към електроразпределителната мрежа;
8. при промяна броя на фазите, независимо дали се променя договорената присъединена мощност;
9. при изграждане на нови съоръжения за присъединяване, свързано с повишаване категорията по осигуреност на електроснабдяването;
10. разходи за временно електроснабдяване на строителен обект.

(2) Когато съоръженията за присъединяване се изграждат по реда на чл. 20, ал. 5 от Наредба № 6 от 2004 г. за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните електрически мрежи, цената за присъединяване и направените взаимнопризнати разходи за тези съоръжения се компенсират при условията, определени в договора за присъединяване.

(3) В обхвата на присъединителните съоръжения за групи обекти по чл. 32, ал. 1 от I - VI не се включват разходи за разширения на електрическата мрежа, които дружеството трябва да извърши, за да се гарантират сигурността и качеството на доставките на електрическа енергия, а именно:

1. повишаване на пропускателната възможност на съществуващата електропроводна линия след мястото на присъединяване;
2. монтиране на по-мощен силов трансформатор в трансформаторния пост;
3. изграждане на нов трансформаторен пост;
4. разширение на други части на електрическата мрежа по посока на захранващата разпределителна подстанция.

(4) Признатите от комисията разходи, които формират променливата компонента на цените за присъединяване, се определят по видове работи в зависимост от минималната схема за присъединяване към мрежата на съответното напрежение, в т.ч.

за изграждане на проводната част за присъединяване над 25 м.

(5) Променливата компонента е равна на нула, когато разстоянието по ал. 4 е по-малко или равно на 25 м от границата на собственост до точката на присъединяване.

(6) За разстояния извън случаите по ал. 5 всеки допълнителен метър кабел или въздушна линия се заплаща по цена, определена за променливата компонента за съответната група клиенти, утвърдена от комисията.

(7) За обекти, които ще включват повече от един потребител, цената за присъединяване на обекта се образува за общата присъединена мощност за обекта. Общата присъединена мощност за обекта се образува като сума от индивидуално определените присъединени мощности за всеки потребител от същия обект.

(8) Цената за присъединяване на потребителя за резервно електрозахранване е равна на разходите за изграждане на съоръженията за резервно присъединяване и тези, които разпределителното предприятие ще направи за присъединяване на повишената присъединена мощност към преносното предприятие, и се определя по индивидуален проект.

Чл. 34. Цената за продажба на електрическа енергия между съседни крайни снабдителни е равна на продажната цена на обществения доставчик.

Чл. 35. За обекти на клиенти, присъединени към електроразпределителната мрежа, за които не се изисква изграждане на съоръжения за присъединяване, цената за присъединяване се определя въз основа на действителните преки разходи по присъединяване, които ще извърши съответното енергийно дружество.

Чл. 36. Цената за присъединяване на енергиен обект по чл. 24 ЗЕВИ е индивидуална, включва разходите за изграждане на съоръжения за присъединяване към съответната разпределителна мрежа и се определя по методика, приета от ДКЕВР.

Глава трета

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ ПРИ ОСНОВНИТЕ МЕТОДИ НА РЕГУЛИРАНЕ

Чл. 37. (1) При прилагането на методите за ценово регулиране по чл. 4 комисията може да измени цените по време на ценовия период, в случай че е налице изменение на цените на природния газ и/или другите променливи разходи, което води до необходимост от изменение на утвърдените ценообразуващи елементи, като в този случай не се прилага процедурата по глава четвърта.

(2) При регулиране на цените чрез метода "норма на възвръщаемост на капитала" по време на ценовия период цените могат да бъдат променяни при наличие на обстоятелства, чието настъпване не е могло да бъде предвидено при утвърждаването на цените и води до съществено изменение на утвърдените им ценообразуващи елементи и на финансовото състояние на енергийното предприятие.

(3) При регулиране на цените чрез методите на ценово регулиране по чл. 4, ал. 2, т. 2 могат да се извършат следните годишни корекции:

1. с инфлационен индекс (И) за предходен период, на основата на данни от Националния статистически институт, съобразно влиянието и върху признатите разходи за дейността (без разходите за амортизации) и с коефициент за подобряване на ефективността при спазване на принципите на чл. 23 и 31 ЗЕ;

2. с показатели въз основа на изпълнението (качество на енергията, качество на обслужването), като признатите необходими приходи на енергийното предприятие се коригират при неизпълнението на определените от комисията целеви показатели и разликата между прогнозните и реализираните инвестиции;

3. в резултат на изпълнени и отчетени инвестиции, на основата на достоверни

данни за нетекущите активи по видове дейности, съгласно представените отчети и/или извършена проверка.

(4) При прилагане на метода "горна граница на приходи" се извършва корекция и с фактора Z , който представлява абсолютната стойност на разликата между прогнозни и отчетени разходи за предишен ценови период; в случаите, когато прогнозните разходи са по-високи от отчетените, необходимите приходи се намаляват за следващия ценови период и обратно - когато отчетените разходи са по-високи от прогнозните, необходимите приходи се увеличават с тази сума за следващия ценови период; корекцията със Z се прави само за разлики в разходите за покупка и продажба на електрическа енергия, както и за разлика в разходи, предизвикани от промяна в броя на клиентите.

Чл. 38. (1) Корекции на цените могат да се направят, в случай че действителните приходи на енергийното предприятие осигуряват различен от прогнозния размер приходи за покриване на признатите невъзстановяеми разходи, като разликата се отразява в утвърдените необходими приходи на енергийното предприятие за следващия ценови период.

(2) Корекция на цените могат да се направят, в случай че действителните приходи на енергийното предприятие осигуряват различен от прогнозния размер приходи за покриване на разходите, свързани със задължения към обществото, като разликата се отразява в признатите необходими приходи на енергийното предприятие за следващия ценови период.

(3) Механизмът за разплащане на разходите, произтичащи от изпълнение на задължения към обществото на съответните енергийни предприятия, свързани със сигурността на снабдяването, включително за защита на обектите, представляващи критична инфраструктура в енергетиката, се определя с указания на комисията.

(4) Комисията има право да изменя утвърдените цени на електрическата енергия по време на ценовия период, като:

1. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) изменя разполагаемостта по чл. 21, ал. 1, т. 21 от Закона за енергетиката, както и количеството електрическа енергия на обществения доставчик, в съответствие с които общественият доставчик е длъжен да сключва сделки с крайните снабдители, при съобразяване с енергийния баланс с цел осигуряване на максимална защита на интересите на крайните клиенти и при спазване на принципа за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите;

2. изменя размера на технологични разходи на енергийните предприятия при производство, пренос и разпределение на електрическа енергия, като определя целевите им стойности при спазване на принципа за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите;

3. изменя признатия размер на други ценообразуващи елементи при спазване на принципа за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите.

Глава четвърта

РЕД ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ, ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗМЕНЕНИЕ НА ЦЕНИ

Чл. 39. (1) Енергийните предприятия подават заявления в комисията по утвърдени от нея образци за утвърждаване на:

1. необходими приходи и цени, както и всички свързани с тях показатели и коефициенти за изменението им по време на регулаторния период;

2. промяна в тарифната структура;
3. изменение на действащи цени;
4. друго, свързано с правомощията на комисията по ценовото регулиране.

(2) Заявленията по ал. 1 се подават не по-късно от 3 месеца преди изтичането на стария ценови период или влизането в сила на предлаганото изменение на действащи цени и/или тарифни структури.

Чл. 40. (1) Заявленията се проверяват за съответствие с изискванията на наредбата в 7-дневен срок от постъпването им.

(2) Когато се установи нередовност на заявлението, на заявителя се изпраща писмено съобщение да отстрани допуснатите нередовности в срок 7 дни.

(3) Ако в срока по ал. 2 заявителят не отстрани нередовностите, преписката не се разглежда по същество и се прекратява с решение на комисията.

(4) На заявителя се изпраща писмено уведомление, че преписката е прекратена и заявлението не подлежи на разглеждане по същество.

Чл. 41. (1) Към заявлението за утвърждаване на необходими приходи, цени и тарифни структури лицензиантите представят в комисията информация за 12-месечен отчетен период, наречен базисна година.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

1. годишен финансов отчет с приложения към него, изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти;

2. финансово-счетоводна информация в съответствие с чл. 5 за базисната година;

3. технико-икономически данни, включително месечни отчети за продажбите през базисната година, както и всяка друга информация, свързана с предлаганите за утвърждаване цени, изисквана в съответствие с указанията на комисията по чл. 5;

4. информация по групи клиенти за базисната година, включително брой на клиентите, продажби на енергия, приходи и данни за фактурирането;

5. други данни, които енергийното предприятие счита за необходимо да представи в подкрепа на подаденото заявление или изискани от комисията;

6. документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

(3) Документите по ал. 2 се представят в комисията на електронен и на хартиен носител, заверени с подпис на представляващия енергийното предприятие и печат на енергийното предприятие.

(4) Енергийните предприятия представят необходимите доказателства за достоверността на данните за информацията по ал. 2 в съответствие с указанията на комисията за образуването на цените по чл. 5.

(5) Заявлението за утвърждаване на необходими приходи, респективно цени, съдържа данни за базисната година, прогнозна информация за новия ценови период (разходи, количества за осъществяване на лицензионната дейност, инвестиции и др.).

(6) Дружеството представя информация за планираните инвестиции по направления и групи обекти в съответствие с приета от комисията Методика за отчитане на изпълнението на целевите показатели за качеството на електрическата енергия, качеството на обслужването на разпределителните предприятия и обществените снабдители/крайни снабдители.

(7) Обосновката на предложените за утвърждаване инвестиции включва постигането на конкретни показатели по отношение на осъществяване на лицензионната дейност, в т.ч. развитие и подобрене на мрежата, повишаване на сигурността на доставките, намаление на технологичните разходи и други цели.

(8) Дружеството трябва да представи подробен отчет за постигнатите резултати за изпълнението на инвестициите за всяка ценова година от регулаторния период и анализ по отношение на постигнатите показатели за качеството на енергията и обслужването

на клиентите, както и промените в ефективността.

(9) Като неразделна част от заявленията за цени дружествата представят приложения със справки, които включват изискваната от комисията информация.

(10) Справките се представят на хартиен и цифров носител. Формата на справките е задължителна и не могат да бъдат изтривани редове и/или колони. Дружеството може да представя допълнителна информация извън задължителната по справките. Справките трябва да бъдат подписани от лице с представителна власт и от главен счетоводител и да бъдат подпечатани с печата на дружеството.

(11) По искане на комисията или при необходимост за допълнителна обосновка дружеството представя към заявлението допълнителна писмена информация относно ценообразуващите елементи.

(12) Със заявленията за утвърждаване на цени енергийните предприятия могат да предявяват искания за признаване и компенсиране на невъзстановяеми разходи и на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, като прилагат съответните доказателства, обосноваващи искането им.

Чл. 42. (1) Енергийните предприятия, спрямо които комисията прилага метод на регулиране "норма на възвръщаемост на капитала", могат да подават заявления за изменение на утвърдените цени преди изтичането на ценовия период при наличие на обстоятелства, чието настъпване не е могло да бъде предвидено при утвърждаването на цените и води до съществено изменение на утвърдените им ценообразуващи елементи и на финансовото състояние на енергийното предприятие.

(2) Към заявленията за изменение на утвърдените цени се прилага необходимата информация за доказване на обстоятелствата по ал. 1.

(3) В случай че изменените по ал. 1 цени оказват влияние върху цени на други енергийни предприятия, комисията може да даде указания на тези предприятия да подадат заявление за изменение на утвърдените им цени. При неизпълнение на указанията комисията може служебно да измени тези цени.

(4) Решението за изменение на цените по ал. 3 не прекъсва регулаторния период.

Чл. 43. (1) Енергийните предприятия, спрямо които комисията прилага методи на ценово регулиране по чл. 4, ал. 2, т. 2, подават заявление за утвърждаване на изменение на необходими приходи и цени за втория или следващите ценови периоди от регулаторния период.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава не по-късно от 3 месеца преди изтичането на предходния ценови период.

Чл. 44. В едномесечен срок преди подаване в комисията на заявленията за утвърждаване на нови цени или за изменение на действащи цени общественият доставчик на електрическа енергия и крайните снабдители с електрическа енергия оповестяват в средствата за масово осведомяване предложението си за утвърждаване на нови цени или за изменение на действащите цени.

Чл. 45. (1) Комисията в срок до два месеца след представяне на заявленията за утвърждаване и/или изменение на утвърдените цени, съответно за отстраняване на констатираните нередовности, на закрито заседание приема доклад на работната група, насрочва дата и час за провеждане на открито заседание за обсъждане на приетия доклад.

(2) Комисията оповестява доклада, датата и часа за провеждане на открито заседание на страницата си в интернет.

(3) На откритото заседание комисията обсъжда с енергийните предприятия доклада по ал. 1 и определя срок за представяне на становища и писмена обосновка на направените на откритото заседание възражения до 3 дни от датата на откритото заседание.

Чл. 46. В срок до 7 дни от датата на откритото заседание комисията провежда закрито заседание, на което приема проект на решение и насрочва дата за обществено обсъждане по чл. 14 от Закона за енергетиката.

Чл. 47. (1) За енергийните предприятия, спрямо които се прилага методът "норма на възвръщаемост на капитала", проектът на решение, съответно решението по чл. 51, ал. 1, съдържа:

1. прогнозните и/или изменените необходими приходи на енергийните предприятия, включващи икономически обосновани разходи за дейностите по съответните лицензии, регулаторната база на активите и нормата на възвръщаемост на капитала и съответните цени;

2. прогнозните количества електрическа енергия и/или разполагаемост за следващия ценови период.

(2) В случай че извършените анализ и оценка на представената информация от енергийното предприятие по чл. 43, ал. 1 и 2 не дават основание за изменение на утвърдените цени, комисията приема проект на решение, съответно решение по чл. 51, ал. 1, с което отказва да измени действащите цени.

Чл. 48. (1) За енергийните предприятия, спрямо които се прилагат методите на ценово регулиране по чл. 4, ал. 2, т. 2, проектът на решение, съответно решението по чл. 51, ал. 1, съдържа:

1. при започване на нов регулаторен период:

а) продължителността на следващия регулаторен период и нормата на възвръщаемост на капитала;

б) прогнозните необходими приходи на енергийните предприятия за първия ценови период;

в) прогнозните количества електрическа енергия и/или разполагаемост за първия ценови период;

г) цени за първия ценови период, включително по групи клиенти и тарифна структура;

2. за всеки следващ ценови период в рамките на регулаторния период:

а) стойностите на показателите за корекции в съответствие с изискванията по чл. 4, ал. 2, т. 2;

б) прогнозните необходими приходи на енергийните предприятия за ценовия период в съответствие със стойностите по буква "а";

в) прогнозните количества електрическа енергия и/или разполагаемост за ценовия период;

г) цени за ценовия период, включително по групи клиенти и тарифна структура.

(2) В случай че енергийно предприятие е направило искане за утвърждаване на групи клиенти и тарифни структури, но не е обосновало искането си в представеното проучване за стойността на услугата по чл. 16, комисията може да откаже утвърждаването им.

(3) В случай че енергийното предприятие не е подало заявление и/или не е представило информацията по чл. 43, комисията може служебно да утвърди коригирани необходими приходи и цени за следващия ценови период от регулаторния период въз основа на данните, с които разполага.

Чл. 49. (1) В случай на забавяне на операторите на преносни или разпределителни мрежи при определянето на цените за достъп, пренос и разпределение комисията може да определи временни цени по чл. 30, ал. 1, т. 10, 12, 13, 14 и 15 ЗЕ.

(2) В случаите на ал. 1 комисията може да вземе решения относно подходящи компенсаторни мерки, в случай че окончателните цени за достъп, пренос и разпределение се отклоняват от временните цени.

Чл. 50. (1) Провеждането на процедура за обществено обсъждане по чл. 14 от Закона за енергетиката започва с оповестяване проекта на решение на страницата на комисията в интернет.

(2) Комисията обсъжда със заинтересуваните лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката проекта на решение и определя срок за представяне на становища по него не по-късно от 14 дни от датата на общественото обсъждане.

Чл. 51. (1) След приключване на процедурата за обществено обсъждане на закрито заседание комисията приема решение.

(2) По преписки, които представляват фактическа и правна сложност, мотивите към решенията могат да бъдат приети до 10 дни от приемането на съответното решение.

(3) Комисията публикува решенията по ал. 1, съответно мотивите по ал. 2, на страницата си в интернет в 3-дневен срок от приемането им.

(4) В случаите по чл. 38, ал. 4 комисията може да приеме съкратени процедури и срокове. Решението за изменение на цените влиза в сила от деня на приемането му от комисията и тя го публикува на страницата си в интернет.

Чл. 52. В срок до 7 дни след получаване на решенията на комисията за утвърждаване на нови цени обществените доставчици и крайните снабдители публикуват в средствата за масово осведомяване утвърдените им пределни цени, включително цените по тарифните структури, и цените, които ще прилагат по договорите с клиентите през следващия ценови период. В същия срок преносното предприятие, електроенергийният системен оператор и разпределителните предприятия публикуват в средствата за масово осведомяване утвърдените им цени.

Чл. 53. Лица, чиято дейност не подлежи на лицензиране съгласно Закона за енергетиката, но извършват сделки по регулирани цени, подават заявления по чл. 39, ал. 1, които се разглеждат от комисията по реда на тази глава.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Базисна година" е предходната календарна година или 12-месечен период, предхождащ внасянето на предложението, за който енергийното предприятие предоставя информация за лицензираната услуга, използвана като основа за определяне на цени.

2. "Базисна цена" е цената, представляваща среднопретеглената прогнозна цена на енергията, произвеждана от кондензационни централи и ВЕЦ над 10 МВт за съответния ценови период.

3. "Електрическа енергия" е активната електрическа енергия.

4. "Реактивна електрическа енергия" е енергията, произведена и доставена от генераторите за определен период от време, способна да поддържа напрежението и електромагнитното поле, измервана във ватчас и неговите производни.

5. "Коефициент за подобряване на ефективността" е целева величина, изразяваща относителното намаляване на разходите на енергийните предприятия за осъществяване на съответната лицензионна дейност.

6. "Необходими годишни приходи за дейностите обществена доставка и крайно снабдяване" са икономически обосноваваните разходи и възвръщаемост, необходими на енергийното предприятие за предоставяне на услугата по лицензията с определено качество.

7. "Необходими приходи" са икономически обосноваваните приходи, необходими на енергийното предприятие за предоставяне на услугата по лицензията с определено качество и постигане на определената възвръщаемост.

8. "Норма на възвръщаемост на капитала" е възвръщаемост на инвестирания капитал, изразена като процент от този капитал.

9. "Призната стойност на активите" е признатата от комисията стойност на всички активи на енергийното предприятие, които се използват и са свързани пряко с дейността по лицензията.

10. "Променливи разходи" - тези разходи, чиято стойност се променя в зависимост от количествата произведена, пренесена или продадена енергия.

11. "Проучване на стойността за услугата" е проучване на разходите на енергийното предприятие за предоставяне на услугата по лицензията по групи клиенти и съпоставка с действителните или прогнозните приходи, получени от всяка група клиенти при съществуващите или предлаганите цени.

12. "Регулаторна база на активите" е стойността на материалните и нематериалните активи, които едновременно се използват и имат полезен живот за предоставянето на услугата по лицензията и необходимия оборотен капитал.

13. "Полезен живот" е срокът, за който комисията приема, че даден актив може да бъде амортизиран.

14. "Регулаторен период" е периодът между два регулаторни прегледа.

15. "Регулаторен преглед" означава дейност, при която комисията извършва анализ и оценка на отчетната информация за базисната година и прогнозната информация за следващ ценови/регулаторен период, предоставена от енергийните предприятия. В резултат на регулаторния преглед комисията утвърждава:

а) прогнозните необходими приходи и цените на енергийните предприятия, включително икономически обосноваваните разходи за и възвръщаемост на капитала или надценка за дейностите по съответните лицензии;

б) продължителността на регулаторния период при регулиране чрез стимули, както и стойностите на ценообразуващите елементи, въз основа на които енергийните предприятия предлагат за утвърждаване цени за следващ ценови период в рамките на регулаторния период.

16. "Структура на капитала" се характеризира от относителните дялове на собствения и на привлечения капитал в общия размер на капитала на енергийното предприятие.

17. "Тарифна структура" е система от цени при продажба на електрическа енергия или предоставяне на услуга, приходите от които съответстват на необходимите приходи за съответната дейност.

18. "Тарифна цена" е всяка отделна цена от тарифната структура.

19. "Условно-постоянни разходи" са тези, които не се променят при промяна в количествата произведена или пренесена енергия.

20. Услуги, свързани с лицензионната дейност - други услуги, извършвани от дружеството, които са необходими за осъществяване на дейността по лицензията.

21. "Цена за енергия" е цената, чрез която се покриват променливите (зависещи от обема на производството, преноса, разпределението, снабдяването или доставката на електрическа енергия) разходи на енергийното предприятие.

22. "Цена за мощност/разполагаемост" е цената, чрез която се покриват постоянните (независещи от обема на производството, преноса, разпределението, снабдяването или доставката на електрическа енергия) разходи на енергийното предприятие и възвръщаемост на капитала.

23. "Ценови период" е период, през който цените остават непроменени от комисията - обикновено дванадесет месеца.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. За периода 1.07.2012 г. до 1.07.2013 г. електроразпределителните дружества не дължат на независимия преносен оператор надбавки съгласно чл. 7, ал. 4 и 5 от Наредбата за използването от/отдаденото към електропреносната мрежа количество реактивна енергия, генерирано от кабелите 110 kV на електроразпределителната мрежа.

§ 3. За периода 1.07.2012 г. до 1.07.2013 г. електроразпределителните дружества дължат на независимия преносен оператор фактурираните суми за ползваната и отдадена реактивна електрическа енергия от клиентите/ползвателите на мрежата.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 5. Наредбата се приема на основание чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 32 от Закона за енергията от възобновяеми източници и е в съответствие с изисквания на Директива 2009/72/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (ДВ, бр. 17 от 2014 г., в сила от 28.02.2014 г.)

§ 16. (1) Регулаторният период на дружествата, чиито цени се регулират по метода "норма на възвръщаемост на капитала", започнал на 1.08.2013 г., завършва на 30.06.2014 г.

(2) Регулаторният период на дружествата, чиито цени се регулират по метода "горна граница на приходи", започнал на 1.08.2013 г., завършва на 30.06.2015 г., а текущият им ценови период завършва на 30.06.2014 г.

(3) Енергийните предприятия по ал. 1 и 2 подават заявления за утвърждаване на цени до 1.04.2014 г.